

Julkivapaa 21.10.2021

Tiedote: Vuoropuhelua pohjoisesta kolonialismista ja museokokoelmien merkityksestä – residenssivieraina kulttuuriperinnön ammattilaiset Áile Aikio ja Fumi Takayanagi

Keskusteluissa kulttuuriperinnön omistajuuksista eri puolilla maailmaa kysytään, millaisia merkityksiä museoissa säilytettävät esineet sisältävät, kenen kulttuuriperintöä ne ovat ja keiden ulottuvilla kokoelmat ovat. Goethe-Institut Finnlandin arktisen alueen residensseissä käydään vuoropuhelua alkuperäiskansojen oikeuksista, kulttuurista ja repatriaatiosta.

Laajempi yhteiskunnallinen keskustelu pohjoisen kolonialismin jäljistä on vasta alkamassa. Esineiden palautuksiin liittyvä diskurssi on hyvin ajankohtainen myös Saksassa, missä kolonialismin ajan perintö herättää vilkasta keskustelua. Vuoropuhelun edistämiseksi kulttuuriperinnön ammattilaiset **Áile Aikio ja Fumi Takayanagi** valittiin kesällä 2021 Goethe-Institut Finnlandin avoimen haun kautta työpariksi residenssijakoille Suomeen ja Saksaan. Yhteistyö käynnistyy Kansallismuseon Mäccmõš, maccâm, máhccan – kotiinpaluu -näyttelyn avajaisviikolla lokakuun lopussa. Näyttely juhlistaa saamelaiskokoelmien repatriaatiota eli palautusta Kansallismuseosta Saamelaismuseum Siidaan.

”Kolonialismi on nivoutunut globaalisti osaksi yhteiskuntamme rakenteita, mikä vaikuttaa ja rajoittaa alkuperäiskansojen elämää. Näen repatriaation kolonialismia purkavana kokonaisuutena: se muodostuu erilaisista prosesseista, jotka korjaavat museoiden alkuperäiskansoille aiheuttamaa vahinkoa. Repatriaatio on siis suurempi asia, kuin esineiden palautus yksittäisinä tekoina”, sanoo Áile Aikio.

”Museoesineet olivat alun perin osa ihmisten elämää, eivätkä vain yksittäisiä esineitä. Repatriaatio tulisi ymmärtää kriittisenä vuoropuheluna historiasta, mikä mahdollistaa kulttuuriperinnön oikeudenmukaisen jakamisen”, kertoo Fumi Takayanagi.

Aikion ja Takayanagin työskentely jatkuu marraskuussa Saamenmaalla, ja joulukuussa he viettävät vuorostaan työskentelyjakson Berliinissä Museum Europäischer Kulturen (MEK) saamelaiskokoelmien parissa. MARKK Hamburg - museo järjestää aiheesta myös yleisötilaisuuden.

”Haluan oppia ymmärtämään paremmin saamelaisesineiden merkityksestä museokokoelmille sekä museoalan ammattilaisille. On hienoa nähdä saamelaisuus toisen tutkijan ja museoalan kollegan silmin”, sanoo Aikio.

**GOETHE
INSTITUT**

Sprache. Kultur. Deutschland.

”Odotan pääseväni tutustumaan saamelaiskokoelman palautusprosessiin sekä saamelaiseen yhteiskuntaan. Saksassa haluan tutkia mahdollisuuksia aktivoida museokokoelmia ja liittää ne osaksi yhteiskunnallista keskustelua”, toteaa Takayanagi.

Monimuotoista vuoropuhelua maailman voimasuhteista

Goethe-Institut Finnlandin kulttuuriohjelma pyrkii luomaan kohtaamispaikkoja ihmisille ja ajatuksille. Maailmanlaajuisena kulttuuri-instituuttien verkostona Goethe-Institut haluaa olla edistämässä monimuotoista vuoropuhelua globaaleista voimasuhteista. Instituutti on viime vuosina ollut tiiviissä yhteydessä saksalaiseen MEKiin, Suomen Kansallismuseoon ja Saamelaismuseumiin Siidaan sekä pohjoismaisiin sidosryhmiin Goethe-Institut -verkoston lisäksi.

”Saamenmaan ja Saksan saamelaiskokoelmien residenssijaksojen tarkoitus on ottaa osaa ajankohtaiseen vuoropuheluun alkuperäiskansojen esineiden palauttamisesta. Samalla yhteiskunnalliseen keskusteluun nostetaan saamelaisessa kulttuuriperinnössä elävät tarinat ja palauttamisen jälkeiseen aikaan liittyvät kysymykset”, kertoo Goethe-Institut Finnlandin johtaja **Isabel Hölzl**.

Lokakuun lopussa samaan aikaan Takayanagin ja Aikion kanssa Helsingissä vieraillee arktisen alueen Goethe-Institutien käynnistämän residenssiketjun The Right to Be Cold nykytaiteilijoita. Projekti tarkastelee alkuperäiskansojen oikeuksia ja kulttuuria suhteessa ilmastonmuutokseen, joka muuttaa ja haastaa perustavanlaatuisesti pohjoisia asuinoloja. Suomessa residenssijaksolla vierailvat pekuakamishkueu runoilija Marie-Andrée Gill Quebecistä, Kuujuaq-yhteisöstä lähtöisin oleva kuvataiteilija Nancy (Niap) Saunders Montrealista ja Sahan tasavallan alkuperäisväestöön kuuluva kirjailija Tatiana Filippova Venäjän Jakutskista.

Lisätiedot ja haastattelupyynnöt:

Isabel Hölzl, johtaja, isabel.hoelzl@goethe.de, puh. +358 44 722 2708

Maija Toivonen, tiedottaja, maija.toivonen@goethe.de, puh. +358 44 722 2700

Goethe-Institut e.V. on Saksan liittotasavallan kulttuuri-instituutti, joka toimii maailmanlaajuisesti. Se vastaa itse omasta toiminnastaan ja on puoluepoliittisesti riippumaton. Suomessa Goethe-Institut Finland tekee kansainvälistä kulttuuriyhteistyötä paikallisten yhteistyötahojen kanssa.

www.goethe.de

**GOETHE
INSTITUT**

Sprache. Kultur. Deutschland.